

**M.A. (2022) (SEM/CR) CBCS Part-I Semester-II Examination: March/April-2023
Political Science (Compulsory) Paper-VII**

POLC26: Modern Indian Political Thought (New Pattern 2022)

Day and Date: Saturday, 13/05/2023

Total Marks: 60

Time: 3.30 PM To 5.30 PM

Instructions:

1. All Questions are Compulsory.
2. All Questions carry equal marks.
3. Figures to the right indicate full marks

Q.1. Choose the Correct alternatives from the following.

15

- 1 has called Lokmanya Tilak the father of Indian discontent.
a) Morley b) Minto c) Curzen d) Sir Valentine Chirol
- 2 Lokmanya Tilak wrote this book in Mandalay prison
a) Gitarahasya b) Hind Swarajya c) Geetai d) None of these
- 3 Who started the home rule movement in Maharashtra?
a) Agarkar b) Lokmanya Tilak c) Gokhale d) Mahatma Gandhi
- 4 who explain the Muslim Nationalism
a) Barr. Jinha b) Moulana Azad c) Liyakat ali khan d) None of these
- 5 Non-alignment Policy adopted by In International Politics
a) Indira Gandhi b) Rajiv Gandhi c) Pandit Nehru d) None of these
- 6 who explain the concept of lokneeti?
a) Vinoba bhawe b) Jp Narayan c) Jawadekar d) None of these
- 7 M. Gandhi's democracy depend on -----
a) financial Equality b) Political Equality c) Religion Equality d) None of these
- 8 Gramrajya Concept Explain by -----
a) Jawadekar b) Gandhi c) Tilak d) JP Narayan
- 9 when was started Bhudan Movement by Vinoba Bhawe?
a) 18 April 1951 b) 18 Jan 1950 c) 20 Feb 1960 d) None of these
- 10 Which is the best non violence According to M. Gandhi?
a) of the Brave b) of the Weak c) of the Cowards d) None of these
- 11 New Humanism book written by-----
a) Jawadeka b) JP Narayan c) Lohia d) M N Roy
- 12 Who wrote the book 'Itihas Chakra'?
a) Gandhi b) M N Roy c) Lohia d) J. P. Narayan
- 13 Who declared 'complete revolution'?
a) Pandit Nehru b) Jayaprakash Narayan c) Lohia d) None of these

- 14 Who proposed the theory of Saptakranti?
 a) Vinoba Bhave b) Lohia c) Jayaprakash Narayan d) M. N. Roy
- 15 Who wrote the book 'Adhunik Bharat'?
 a) Vs. Da. Savarkar b) Acharya Javadekar c) Pandit Nehru d) Lohia

Q.2. Write short Notes (Three out of Four) .

15

- 1 Muslim Nationalism of Barr. Jinha
- 2 Savarkar's political thoughts and nationalism
- 3 Eligibility of Satyagrahi according to M. Gandhi
- 4 Democratic Socialism

Q.3. Write short Answers (Three out of Four) .

15

- 1 Explain the period of nationalist thought of Maulana Azad.
- 2 Explain Concept of Lokaniti Of Vinoba Bhave.
- 3 Explain Jayaprakash Narayan's thoughts on innovation movement and total revolution.
- 4 Explain the three principles of the work of socialists mentioned by Lohia.

Q.4. . Answer the following question on broad. (One out of two).

15

- 1 Explain Mahatma Gandhi's views on truth, non-violence and satyagraha.
- 2 Explain Acharya Javadekar's thought of Satyagrahi Socialism.

मराठी रूपांतर

सूचना: :

1. सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
2. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
3. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

- 1 भारतीय असंतोषाचे जनक लोकमान्य टिळकांना कोणी संबोधले
 अ) मोर्ले ब) मिंटो क) कर्झन ड) सर व्हालेनटाईन चिरोल
- 2 लोकमान्य टिळकांनी मंडालेच्या तुरुंगात कोणता ग्रंथ लिहला
 अ) गीतरहस्य ब) हिंद स्वराज क) गीताई ड) यापैकी नाही
- 3 महाराष्ट्रात होमरूळ चळवळ कोणी सुरू केली ?
 अ) आगरकर ब) लोकमान्य टिळक क) गोखले ड) म. गांधी
- 4 मुस्लिम राष्ट्रवाद कोणी मांडला
 अ) बर्स्टर जीना ब) मौलाना आझाद क) लियाकत आली खान ड) यापैकी नाही
- 5 अलिप्तवादी चळवळीचा कोणी स्वीकार केला
 अ) इंदिरा गांधी ब) राजीव गांधी क) पंडित नेहरू ड) यापैकी नाही
- 6 लोकनिती ही संकल्पना कोणी मांडली?
 अ) विनोबा भावे ब) जे पी नारायण क) जावडेकर ड) यापैकी नाही
- 7 म. गांधींची लोकशाही कशावर आधारलेली आहे.
 अ) आर्थिक समता ब) राजकीय समता क) धार्मिक समता ड) यापैकी नाही

- 8 ग्रामराज्य ही संकल्पना कोणी मांडली?
अ)जावडेकर ब)गांधी क)टिळक ड)जे पी नारायण
- 9 विनोबा भावे यांनी भूदान चळवळ केव्हा सुरू केली?
अ)१८ एप्रिल १९५१ ब)१८ जानेवारी १९५० क)२० फेब्रुवारी १९६० ड)यापैकी नाही
- 10 महात्मा गांधी यांच्या मते सर्वोत्तम अहिंसा कोणती ?
अ)शूरवीरांची ब)दुर्बलांची क) भित्र्यांची ड) यापैकी नाही
- 11 नवमानवता हा ग्रंथ कोणी लिहला?
अ)जावडेकर ब)जे पी नारायण क)लोहिया ड)एम.एन रॉय
- 12 इतिहास चक्र हे पुस्तक कोणी लिहले?
अ)गांधी ब)म.एन रॉय क)लोहिया ड)जे पी नारायण
- 13 संपूर्ण क्रांतीची घोषणा कोणी दिली?
अ)पंडित नेहरू ब)जे पी नारायण क)लोहिया ड)यापैकी नाही
- 14 सप्तक्रांतीचा सिद्धान्त कोणी मांडला?
अ)विनोबा भावे ब)लोहिया क)जे पी नारायण ड)एम एन रॉय
- 15 आधुनिक भारत हा ग्रंथ कोणी लिहला?
अ)वी दा सावरकर ब)आचार्य जावडेकर क)पंडित नेहरू ड)लोहिया

Q.2. टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

- 1 बॅ. जिना यांचा मुस्लिम राष्ट्रवाद
- 2 स्वा. सावरकरांचे राजकीय विचार व राष्ट्रवाद
- 3 म.गांधींच्या मते सत्याग्रहीची पात्रता
- 4 लोकशाही समाजवाद

Q.3. थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

- 1 मौलाना आझाद यांच्या राष्ट्रवादी विचारांचे कालखंड स्पष्ट करा.
- 2 विनोबा भावे यांची लोकनिती संकल्पना स्पष्ट करा.
- 3 जयप्रकाश नारायण यांचे नवनिर्माण चळवळ आणि संपूर्ण क्रांती विषयक विचार स्पष्ट करा.
- 4 लोहियांनी सांगितलेली समाजवादांच्या कार्याची त्रीसूत्री स्पष्ट करा.

Q.4. सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

- 1 महात्मा गांधींचे सत्य, अहिंसा आणि सत्याग्रहाचे विचार स्पष्ट करा.
- 2 आचार्य जावडेकरांचा सत्याग्रही समाजवादाचा विचार स्पष्ट करा.

Model Answer Paper

M.A. (2022) (SEM/CR) CBCS Part-I Semester-II Examination: March/April-2023

Political Science (Compulsory) Paper-VII

POLC26: Modern Indian Political Thought (New Pattern 2022)

Day and Date: Saturday, 13/05/2023

Total Marks: 60

Time: 3.30 PM To 5.30 PM

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

- 1 भारतीय असंतोषाचे जनक लोकमान्य टिळकांना कोणी संबोधले
अ)मोर्ले ब)मिटो क)कईन ड)सर व्हालेनटाईन चिरोल
- Option 4
- 2 लोकमान्य टिळकांनी मंडालेच्या तुरुंगात कोणता ग्रंथ लिहला
अ)गीतरहस्य ब)हिंद स्वराज क)गीताई ड)यापैकी नाही
- Option 1
- 3 महाराष्ट्रात होमरूळ चळवळ कोणी सुरू केली ?
अ)आगरकर ब)लोकमान्य टिळक क)गोखले ड)म. गांधी
- Option 2
- 4 मुस्लिम राष्ट्रवाद कोणी मांडला
अ)बरीस्टर जीना ब)मौलाना आझाद क)लियाकत आली खान ड)यापैकी नाही
- Option 1
- 5 अलिप्तवादी चळवळीचा कोणी स्वीकार केला
अ)इंदिरा गांधी ब)राजीव गांधी क)पंडित नेहरू ड)यापैकी नाही
- Option 3
- 6 लोकनिती ही संकल्पना कोणी मांडली?
अ)विनोबा भावे ब)जे पी नारायण क)जावडेकर ड)यापैकी नाही
- Option 1
- 7 म. गांधींची लोकशाही कशावर आधारलेली आहे.
अ)आर्थिक समता ब)राजकीय समता क)धार्मिक समता ड)यापैकी नाही
- Option 1
- 8 ग्रामराज्य ही संकल्पना कोणी मांडली?
अ)जावडेकर ब)गांधी क)टिळक ड)जे पी नारायण
- Option 2
- 9 विनोबा भावे यांनी भूदान चळवळ केव्हा सुरू केली?
अ)१८ एप्रिल १९५१ ब)१८ जानेवारी १९५० क)२० फेब्रुवारी १९६० ड)यापैकी नाही
- Option 1
- 10 महात्मा गांधी यांच्या मते सर्वोत्तम अहिंसा कोणती ?
अ)शूरवीरांची ब)दुर्बलांची क)भित्र्यांची ड) यापैकी नाही
- Option 1
- 11 नवमानवता हा ग्रंथ कोणी लिहला?
अ)जावडेकर ब)जे पी नारायण क)लोहिया ड)एम.एन रॉय
- Option 4
- 12 इतिहास चक्र हे पुस्तक कोणी लिहले?
अ)गांधी ब)म.एन रॉय क)लोहिया ड)जे पी नारायण
- Option 3
- 13 संपूर्ण क्रांतीची घोषणा कोणी दिली?
अ)पंडित नेहरू ब)जे पी नारायण क)लोहिया ड)यापैकी नाही
- Option 2
- 14 सप्तक्रांतीचा सिद्धान्त कोणी मांडला?
अ)विनोबा भावे ब)लोहिया क)जे पी नारायण ड)एम एन रॉय
- Option 2

15 आधुनिक भारत हा ग्रंथ कोणी लिहला?

अ)वी दा सावरकर ब)आचार्य जावडेकर क)पंडित नेहरू ड)लोहिया

Option 2

Q.2. टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

1 बॅ. जिना यांचा मुस्लिम राष्ट्रवाद

Ans:

2 स्वा. सावरकरांचे राजकीय विचार व राष्ट्रवाद

Ans:

3 म.गांधींच्या मते सत्याग्रहीची पात्रता

Ans:

4 लोकशाही समाजवाद

Ans:

Q.3. थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

1 मौलाना आझाद यांच्या राष्ट्रवादी विचारांचे कालखंड स्पष्ट करा.

Ans:

2 विनोबा भावे यांची लोकनिती संकल्पना स्पष्ट करा.

Ans:

3 जयप्रकाश नारायण यांचे नवनिर्माण चळवळ आणि संपूर्ण क्रांती विषयक विचार स्पष्ट करा.

Ans:

4 लोहियांनी सांगितलेली समाजवाद्यांच्या कार्याची त्रीसूत्री स्पष्ट करा.

Ans:

Q.4. सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

1 महात्मा गांधींचे सत्य, अहिंसा आणि सत्याग्रहाचे विचार स्पष्ट करा.

Ans:

2 आचार्य जावडेकरांचा सत्याग्रही समाजवादाचा विचार स्पष्ट करा.

Ans:
